

ХИМЕРЕ

„Опустите се“, рече Др Гроб.

„Како да се човек опусти када га прате химере?“, жалио се Андерсон, врпољећи се на каучу.

„Опустите се, опустите се“, рече Др Гроб. „Затворите очи. Ресите ми прву реч која вам падне на памет.“

„Химера“, рече Андерсон.

„Нисте потпуно опуштени“, рече Др Гроб смирено, зевнувши једва приметно. „Покушајте поново.“

„Химера“, рече Андерсон. „Прате ме. Вас такође. Само Ви то не схватате, јер и сами патите од химеричне инфекције нижег ступња — трећег, рекао бих, или можда четвртог. Инфекција ствара слепу мрљу, зато их не можете видети.“

„Слушајте“, рече Др Гроб. „Ко је овде пацијент, а ко лекар?“

„То је оно што не знам“, рече Андерсон несигурно.

„Зашто онда долазите код мене и плаћате ми сто долара на сат?“

„Да разговарам о химерама“, рече Андерсон. Размислио је, а затим климнуо главом. „Да, то је сврха.“

„Онда је у реду“, рече Др Гроб. Одгурнуо је белешке, одложио перо, и завалио се у своју фотељу.

„Шта је химера? Животиња, поврће или минерал?“

„Како бих рекао“, рече Андерсон. „Познато је да су химере у Грчкој имале лавље главе, козја тела и змијске репове. Али оне су у мозгу.“

„Чијем мозгу?“

„У вашем на пример. Мислим да је инфекција нижег ступња, али ако се не чувате прошириће се, и најзад ћете се претворити у химеру у пуном цвату. Узгред буди речено требало би да се подшишате.“

Др Гроб кришом погледа у огледало скривено у највишој фиоци његовог стола, и за тренутак покуша да замисли себе са лављом главом. Идеја није била неприхватљива; шта год људи говорили, лав је племенита животиња. А што се тиче козе и змијског репа то су очигледно производи болесне маште његовог пацијента. „Можете ли да мислите на било шта друго сем на химере? То вам је опсесија, знате“, рекао је благо.

„Наравно“, рече Андерсон. „Како да не будете опседнути химерама када су вам у крви?“

„Мислим, никуда нас то неће одвести“, рече Др Гроб, питајући се да ли да прихвати овог пацијента. Највише данашњих пацијената било је оп-

седнуто химерама, а он је морао да живи од нечега. Његова гостинска соба била је пуна препарираних лавова, а они пуно коштају.

„Не, неће“, рече Андерсон. „Неће све док вас не убедим да је свету у коме химере преовлађују бити опседнут химерама здраво, нормално стање духа.“

„Никада се опсесија не може назвати нормалном“, рече Др Гроб.

„Ви, дакле, одричете да химере постоје?“ упита Андерсон.

„Па — да и не“, Др Гроб рече стрпљиво.

„Чињенице не оспоравам. Суочени смо са генским мутацијама у статистички значајном обиму, које производе неке од феномена о којима ви говорите тако ненаучно и необуздано, емфатичним изразима. Утврђено је да су неки од мутаната преносиоци једне необичне врсте вируса који проузрокује сличне трансформације на зараженој особи. То је све. Остало је фантазија — а ту наступа психотерапија.“

„Али и ви сами сте заражени“, Андерсон је тврдоглаво поновио, ударивши песницом о ивицу кауча.

„У реду, ја сам заражен“, рече Др Гроб мирно. „Ко по вашем мишљењу није?“

„Сви су заражени. Само су ступњевци различити. Постоји седамнаест ступњева. На највишем слепа мрља се шири, те заражени више не види промене ни на себи ни на другима. Химера изгледа другој химери попут нормалне особе.“

„У реду, то сте ми већ објаснили. Ко, по вашем мишљењу, није заражен?“

„Ја нисам.“

„Није ли поприлично чудно да сте ви једини здрави?“

„Не, то је баш трагично. Био бих много срећнији да сам и ја заслепљен.“

„Али, ако сте ви једина здрава особа чему лечење?“

Андерсон је лукаво погледао доктора.

„Рекох вам да бих био срећнији када бих и ја имао слепу мрљу. Једну, мајушну. „Живот би постао много, много пријатнији...“

„Мислите, дошли сте мени, не да би били лечени, већ да бисте постали ментално поремећени?“

„Не баш поремећен. Само једна мајушна слепа мрља. Живот је неподношљив када јасно сагледате шта се око вас догађа.“

„Сасвим ексцентрично“, рече Др Гроб.

„Гледајте“, рече Андерсон ражешћено. „Претпоставимо да је време у овом делу васионе убрзано неким релативистичким каприцом. Онда би сви часовници откуцавали све брже и брже, а наш пулс би тукао у истом ритму, тако да ниједан часовничар нити физичар не би био свестан онога што се догађа. Разумете?“

„Не, не разумем“, рече Др Гроб набусито.

„Па како да ми помогнете ако не разумете?“ викао је Андерсон. „Зараза се шири све брже и брже. Шта намерава да учините?“

„Намеравам да вас лечим“, рече Др Гроб, „јер то је мој посао. Интеграција личности. Прилагођавање друштву. Прихватите своје ближње и они ће прихватити вас. Сарађујте. Научите да реагујете на прави начин.“

„Шта је то прави начин?“

„Супротно од погрешног начина“, рече Др Гроб, трапаво се подижући са своје столице. Његова глава са рашчупаном гривом била је гломазна.

„Бојим се да је сат истекао, али пре но што одете, желео бих да упознате мог асистента. Он прима када сам ја на одмору.“ Позвонио је, и ушао је плави младина са осмехом који је откривао све зубе. „Ово је Др Милер“, представио га је Гроб. „Један од најперспективнијих терапеута млађе генерације.“

Др Милер је пошао да се рукује са пацијентом. Андерсон је нагло скочио, шћућурио се иза кауча, и гледао Др Милера дивљим, исколаченим очима. Два лекара разменише погледе, и Др Милер тихо напусти собу. „Добро, добро“, рече Др Гроб. „Жао ми је што сам вас узнемирио. Да ли сте видели нешто необично на Др Милеру?“

„Па наравно“, рече Андерсон, одбијају да изађе из свог заклона иза кауча. „Како не видите да је он химера у скоро пуном цвату? На крају крајева, и вас је захватио десети ступањ“.

Др Гроб се насмејао покровитељски. „Морам да признам да никада нисам видео његов змијски реп. Излази ли он кроз рупу на његовим панталонама?“

„Не. Увек га носе обмотаног око струка, као широки појас.“

„Добро, можда неки други пут убедимо Др Милера да се свуче пред нама. Да ли би вас то задовољило?“

„Никада га нећете натерати.“

„Видећемо. Али, као што рекох, сат је истекао, па онда збогом за данас.“

„Нек' се сада свуче.“

„Сат је истекао“, Др Гроб је поновио по трећи пут, бучно, налик на режање. Тада су, као ехо, чули неартикулисани жамор који је долазио са улице, постајући све гласнији. Побеђујући радозналосту страх, Андерсон је изашао из свог заклона чистећи панталоне, и заузео бусију на прозору иза доктора. Целом ширином улице надирала је хорда химера, ричући неке лавовске ратне песме, ломећи прозоре реповима покривеним крљуштима, док су њихови козји делови испуштали ветрове што су се претварали у отрован, усковитлан облак који се подизао све више.

„Тако сам и мислио“, рече Др Гроб, климајући главом благо. „Демонстрације Бригаде љубави извијача мира. Фина деца, пуна елана“.

„Па зар не видите...!“ крикнуо је Андерсон погледавши постранце доктора, и журно одвративши очи од прозора на улици.

„Делујете уплашено“, приметио је Др Гроб забринуту.

„Шта је са вама?“

Уместо одговора Андерсон је журно потражио врата. Угледавши га, насмејани Др Милер, који је у међувремену откопчао задњи џеп, снисходљиво му отвори врата својим репом. Као опроштајни поздрав Др Гроб се подигао на своје задње ноге, и тешитељски лизнуо Андерсона по образу. „Биће да му је већ боље“ рече Гроб колеги.

На путу доле, у лифту, Андерсон није више знао да ли је дечак или девојчица, човек или химера. Већ се смрачило када је крочио на замагљену улицу, и могао је да види само нејасне облике, ни стварне ни нестварне, попут дрвене маске погодне за различите интерпретације. Лежио се од помисли да оде код Др Гроба следећег петка, и питао се је ли то вредно сто долара. Али, шта је друго могао да чини? *

Са енглеског превела:
АЛЕСАНДРА РАШКОВИЋ

* Епилог романа CALL-GERLS.